

॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ इतिशांतिप० रा० नै० भारतभा० चतुरधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०४ ॥ ॥५॥ एवंदुर्बलस्यहीनसंपदः परैर्निर्जितस्य निवृत्तिर्धर्मवश्यानि
 लुप्तं प्रबलस्यनुतादृशस्यनिकृत्याख्यं जयोपायं वक्तुमध्याय आरभ्यते अथचेदिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ उपपन्नोस्मिपौरुषेणेतिशेषः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ वित्तंवेतनखणं प्रमाणंविश्वासं प्रपहमिवप्रयहंभुज
 प्राप्तिस्तृष्टेषुभावेषुव्यपकृष्टेष्वसंभवे ॥ प्रज्ञानतृप्तोविक्रांतस्त्वद्विधो नानुशोचति ॥ ४८ ॥ अल्पमिच्छन्नचपलोऽदुर्दंतः सुनिश्चितः ॥ ब्रह्मचर्योपपन्नश्चत्वद्वि
 धोनैवशोचति ॥ ४९ ॥ नत्वेवजाल्मिकापालीवृत्तिमेषितुमर्हसि ॥ नृशंसवृत्तिपापिष्ठांशुकापुरुषोचितां ॥ ५० ॥ अपिमूलफलाजीवोरमस्वैकोमहावने ॥
 वाग्यतः संगृहीतात्मा सर्वभूतदयान्वितः ॥ ५१ ॥ सदृशं पण्डितस्यैतदीषादंतेनदंतिना ॥ यदेकोरमतेरण्येष्वारण्येनैवतुष्यति ॥ ५२ ॥ महानृदः संक्षुभित आत्म
 नैवप्रसीदति ॥ एतदेवंगतस्याहंमुखं पश्यामिजीवितुं ॥ ५३ ॥ असंभवे श्रियोरान्दहीनस्य सचिवादिभिः ॥ देवप्रतिनिविष्टे च किं श्रेयो मन्यते भवान् ॥ ५४ ॥
 इति श्रीमहाभारते शांतिप० राजध० कालकवक्षीये चतुरधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०४ ॥ ॥५॥ मुनिरुवाच अथचेत्पौरुषं किंचित्क्षत्रियात्मनि प
 श्यसि ॥ ब्रवीमि तां तु ते नीतिं राज्यस्य प्रतिपत्तये ॥ १ ॥ तां चेच्छुक्रोऽपि निर्मातुं कर्मचैव करिष्यसि ॥ शृणु सर्वमशेषेण यत्त्वां वक्ष्यामि तत्त्वतः ॥ २ ॥ आचरिष्यसि
 चेत्कर्म महतीं नानवाप्स्यसि ॥ राज्यं राज्यस्य मंत्रं वामहतीं वा पुनः श्रियं ॥ ३ ॥ अथैतद्रोचते राजन् नृब्रूहि ब्रवीमि ते ॥ राजोवाच ब्रवीतु भगवान्नीतिमुप
 पन्नोऽस्य हं प्रभो ॥ ४ ॥ अमोघोऽयं भवत्वद्यत्वा स हसमागमः ॥ मुनिरुवाच हित्वा दंभं च कामं च क्रोधं हर्षं भयं तथा ॥ ५ ॥ अप्यमित्राणि सेवस्व प्रणिप
 त्य कृतांजलिः ॥ तमुत्तमेन शौचेन कर्मणा चाभिधारय ॥ ६ ॥ दातुमर्हति ते वित्तं वैदेहः सत्यसंगरः ॥ प्रमाणं सर्वभूतेषु प्रग्रहं च भविष्यसि ॥ ७ ॥ ततः सहायान्सो
 त्सार्हो ह्यस्य सेऽव्यसनान् शुचीन् ॥ वर्तमानः स्वशास्त्रेण संयतात्मा जितेंद्रियः ॥ ८ ॥ अभ्युद्धरति चाल्मानं प्रसादयति च प्रजाः ॥ तेनैव त्वं धृतिमता श्रीमता चाभि
 सत्कृतः ॥ ९ ॥ प्रमाणं सर्वभूतेषु गत्वा च ग्रहणं महत् ॥ ततः सुहृदलंलब्ध्वा मंत्रयित्वा सुमंत्रिभिः ॥ १० ॥ आंतरैर्भेदयित्वा रीन्बिल्वं बिल्वेन भेदय ॥ परैर्वा संवि
 दं कृत्वा बलमप्यस्य घातय ॥ ११ ॥ अलभ्याये शुभाभावास्त्रियश्चाच्छादनानि च ॥ शय्यासनानि यानानि महार्हाणि गृहाणि च ॥ १२ ॥ पक्षिणो मृगजातानि र
 सांगाः फलानि च ॥ तेष्वेव सज्जयेथास्त्वं यथानस्य त्वयं परः ॥ १३ ॥

त्वं तस्य बाहुस्थानीयो भविष्यसीत्यर्थः प्रपहस्तुल्यसेवयां निश्चयमेभुजे इति मेदिनी ॥ ७ ॥ स्वशास्त्रेण नीतिशास्त्रे
 ण ॥ ८ ॥ ९ ॥ ग्रहणं आदरं यद्गुणं स्वीकारादरकोपरागोपलब्धिर्बन्दिचिन्ति मेदिनी ॥ १० ॥ विल्वं बिल्वेनेति अभ्यपराजयोपीष्ट इति मत्वा जनकेनाभ्यं विपरीतं वाधातय अस्य वैदेहस्य ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥